

Toezichtkader Raad van Toezicht 2024 -2026

Dit toezichtkader is aangepast na de jaarlijkse zelfevaluatie van de raad van toezicht op 31 mei 2025 op het Rudolf Steinercollege in Haarlem.

Inleiding

Het geheel van het formele kader voor het toezicht van de RvT, de visie, de werkwijze en de toezicht instrumenten van de RvT, zijn gebundeld in het **toezichtskader** van de RvT. Het toezichtplan is hierop gebaseerd. Het toezichtplan geeft aan op welke onderwerpen de RvT de komende twee jaren in het bijzonder toezicht wil houden en welke verbeteringen in het toezicht de RvT wil realiseren. Het Toezichtplan is opgenomen op pagina 4 en 5.

Deze werkwijze bij VVNH is getoetst aan de ‘Code goed bestuur’ van de VO-raad en de wettelijk verplichte standaard voor kwaliteit van besturing zoals deze wordt gehanteerd door de Inspectie van het Onderwijs. De kern hiervan is dat de scheiding van bestuur en toezicht is verankerd in de aansturing van de onderwijsorganisatie waarbij het toezicht vanuit een onafhankelijke rol ten opzichte van de stichting en haar scholen, plaatsvindt.

Uitgangspunten

- De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het integraal toezicht houden op het (beleid van) de bestuurder, de algemene gang van zaken in de stichting en de onder de stichting vallende vestigingen. De RvT is eveneens verantwoordelijk voor het toezien op de interne besturing en de kwaliteit van het onderwijs.
- De RvT richt zich naar het belang van de organisatie, maar betreft daarbij ook het bredere publieke belang van onderwijs in de regio Amsterdam, Haarlem en Bergen, in het bijzonder.
 - De RvT zal zijn verschillende rollen zo goed mogelijk invullen conform de

1 Rollen van toezicht

heersende maatschappelijke opvattingen/codes en in een open en transparant overleg met de bestuurder. Daarbij wordt gezocht naar een goede balans tussen distantie en betrokkenheid. De raad probeert de vier rollen ten opzichte van het bestuur in te nemen zoals hieronder weergegeven.¹

¹ De zachte kant van governance – Beek & Terpstra/Harm Klifman

- Trust me/ prove me: vertrouwen en verantwoording afleggen zijn de fundamenteën van het toezicht. Vertrouwen bundelt een aantal vragen in zich:
 - delen we informatie accuraat en tijdig met elkaar?
 - geven we elkaar verantwoordelijkheid?
 - adresseren we verschillen van inzicht?
 - evalueren we regelmatig de kwaliteit en effectiviteit van de samenwerking?
 - staan we open voor het bijstellen van de eigen mening?
 - tonen we interesse in en respect voor de meningen en adviezen van anderen?

Instrumenten

Voor het uitoefenen van de toezichthoudende taken zoals hiervoor beschreven kan de RvT diverse methoden/instrumenten inzetten waarbij zij de bestuurder hiervoor om input en organisatie hiervan kan vragen.

- Een omgevingsverkenning, SWOT, trends en rapportages om voldoende inzicht te krijgen in en een kader te hebben voor de bespreking en beoordeling van de strategische ontwikkelingen
- Risicomanagement, vaststellen belangrijkste succesbepalende factoren en risico's voor de komende periode. Deze risico's kunnen ook onderwerp zijn in het contact met de externe accountant.
- (Prestatie)afspraken met de bestuurder; deze zijn ook onderdeel van het jaarlijkse functioneringsgesprek
- Early warnings, signalen die erop duiden dat er iets misgaat
- De jaarplanning waarin is vastgelegd welke informatie wanneer en op welke wijze door de bestuurder wordt aangeleverd, hoe de RvT zichzelf voorziet van de benodigde additionele informatie en hoe de contacten van de RvT binnen en buiten de organisatie zijn geregeld.

Kwaliteitsbewaking raad van toezicht

De raad van toezicht bewaakt de kwaliteit van het eigen handelen door periodieke evaluatie, minimaal eenmaal per jaar en door activiteiten in het kader van deskundigheidsbevordering.

Periodieke evaluatie

Jaarlijks evalueert de raad van toezicht buiten aanwezigheid van bestuurder het eigen handelen en dat van de bestuurder. Deze jaarlijkse evaluatie wordt wisselend in eigen beheer of onder begeleiding van een externe deskundige gedaan. De uitkomsten hiervan worden gedeeld met de bestuurder en de bestuurssecretaris.

Deskundigheidsbevordering

De raad van toezicht besteedt zorg aan het op niveau brengen c.q. houden van zijn deskundigheid door:

- Een introductieprogramma voor nieuwe leden van de raad van toezicht, onder meer bestaande uit gesprekken met de bestuurder, medewerkers van het stafbureau, schoolbezoeken en het toezenden van relevante informatie
- Het bijwonen door een of meer leden van de jaarlijkse 'Dag van het Toezicht', georganiseerd door de VTOI.

- Leden worden gestimuleerd om deel te nemen aan scholingsactiviteiten.
- Leden van de Raad van Toezicht volgen minimaal één keer per jaar een scholingsactiviteit voor toezichthouders. Over de scholing wordt gerapporteerd in het jaarverslag van de Raad van Toezicht.
- Het deelnemen aan c.q. bijwonen van bijzondere activiteiten en gelegenheden op de scholen van de stichting.
- Het actief bijhouden/lezen van digitale nieuwsbrieven en periodieken van relevante organisaties als de Vereniging voor vrijescholen, de VBS, de VO-raad/PO-Raad, VTOI, de Inspectie van het Onderwijs en OCW.
- Jaarlijkse zelfevaluatie, driejaarlijks vindt de zelfevaluatie plaats onder externe begeleiding.

Profielen van de RvT-leden

De RvT hanteert voor de leden van de Raad profielen. De verdeling van de profielen is als volgt vastgesteld.

Janine Nanninga (voorzitter)

- Profiel juridisch
- Profiel organisatie-ontwikkeling en governance
- Lid remuneratiecommissie

Wout Balsma

- Profiel onderwijs
- Profiel antroposofisch
- Lid onderwijscommissie

Joram Wielinga (vicevoorzitter)

- Profiel financiën
- Lid auditcommissie
- Lid remuneratiecommissie

Arian Steenbruggen

- Profiel onderwijs
- Profiel HRM
- Lid auditcommissie
- Lid onderwijscommissie

Onderwijscommissie

Toezichtstaken Onderwijscommissie:

De onderwijscommissie houdt toezicht op:

- de vraag hoe de Vrijeschoolpedagogiek (de inspiratie vanuit Steiner) op de drie scholen levend en actueel gehouden wordt bij (nieuwe) leraren en ouders;
- hoe de bestuurder stuurt op de ((antroposofische) vak-)kwaliteit van de leraar, de lessen, alsmede de sociale gemeenschap;
- op welke wijze de bestuurder de traditionele waarden van het Vrijeschoolonderwijs verbindt aan actuele maatschappelijke behoeften;
- de onderwijscommissie ziet toe op de reguliere kwaliteit van het onderwijs. Hierbij gaat zij uit van het vigerende inspectiekader. Voor de onderwijscommissie staat de bovenschoolse aansturing van het kwaliteitssysteem in de stichting en de rol van de bestuurder centraal;

e. daarnaast ziet zij toe op het rendement van het onderwijs (uitstroom, afstroom en doorstroom).

De werkwijze van de Onderwijscommissie is dat er eenmaal 1 per jaar een bilateraal overleg plaatsvindt met de bestuurder. De Onderwijscommissie bezoekt elk schooljaar alle scholen inclusief Kairos. De overige RvT-leden schuiven indien mogelijk aan.

De onderwijscommissie rapporteert aan de RvT over de door haar ondernomen acties, de inhoudelijke bevindingen en risico's.

Auditcommissie

De commissie heeft tweemaal per jaar een voorbereidend overleg t.b.v. de begroting en t.b.v. de jaarrekening. De uitkomsten hiervan worden teruggekoppeld aan de voltallige RvT.

Remuneratiecommissie

In 2024 zal de remuneratiecommissie tweemaal per jaar bijeenkomen. Maandelijks wordt er bilateraal overlegd met de bestuurder. Bij het evaluatiegesprek met de bestuurder is de hele remuneratiecommissie aanwezig.

Toezichtplan Raad van Toezicht 2024 -2026

Dit toezichtkader is aangepast na de jaarlijkse zelfevaluatie van de raad van toezicht op 31 mei 2025 op het Rudolf Steinercollege in Haarlem.

Inleiding

Dit toezichtplan is tot stand gekomen na de jaarlijkse zelfevaluatie van de Raad van Toezicht op 31 mei 2024 op het Geert Groote College in Amsterdam en reikt tot eind 2026.

Na de evaluatie genoten we een high tea en een workshop mandenvlechten van Ed.

Speerpunten 2024-2026

De RvT zal zich vooral richten op/bezighouden met (de beoordeling van) de strategie, de kwaliteit van het onderwijs, de financiële bedrijfsvoering, de organisatieontwikkeling en het HRM beleid, relatiebeheer en omgang met stakeholders (in- en extern) en goed werkgeverschap.

De Raad van Toezicht wil zich in de periode 2024- 2026 focussen op de volgende thema's:

1. Bestuurlijke vernieuwing
2. Werven en aanstelling nieuw lid van de RvT
3. Stafbureau en IT
4. Onderwijskwaliteit
5. Risicoanalyse financiële kwaliteit
6. Doorontwikkelen van de trimesterrapportage
7. Het uur voorafgaand van de RvT

Uitwerking speerpunten

Ad 1. Bestuurlijke vernieuwing

De bestuurlijke vernieuwing heeft onder andere als grondslag drie uitgangspunten van Steiner:

1. Een kind moet met iets nieuws in het maatschappelijk leven komen. Als we alleen groot maken wat al aanwezig is (in het kind) gebeurt er niks nieuws meer.
2. Iedereen binnen de stichting is verantwoordelijk voor wat zijn handelen betekent voor hem- of haarzelf, maar ook voor wat zijn handelen betekent voor de anderen en het geheel voor de stichting.
3. We zijn allemaal gelijkwaardig, allemaal verantwoordelijk voor de organisatie, de verantwoording ligt bij iedereen (zelfbestuur). Gezien de huidige complexe maatschappij en de grootte van de scholen is zelfbestuur op dit moment niet realistisch. Wel zouden we ernaar moeten streven zo dicht mogelijk bij de uitgangspunten te blijven. Alles wat dichtbij kan moeten we doen.

In 2023 is besloten om een adviesteam op te richten die in de organisatie de wens van de bestuurlijke vernieuwing inventariseert en advies zal uitbrengen aan de RvT. De basis blijft het adviesrapport uit 2021-2022. De RvT zal na het advies een besluit nemen over het bestuurlijk construct van de stichting.

Na het besluit over het bestuurlijk construct zal de RvT een plan opstellen hoe het genomen besluit verder zal worden uitgevoerd.

Update 2025: dit speerpunt is afgerond met het besluit van de Raad van Toezicht in februari 2025 om de bestuurlijke inrichting van de stichting te handhaven.

Ad 2. Werven en aanstelling nieuw lid van de RvT

Update 2025: dit speerpunt is afgerond met het besluit van de Raad van Toezicht in april 2025 om Wout Balsma te benoemen als lid van de Raad van Toezicht vanaf 1 april 2025 t/m 31 maart 2029.

Ad 3. IT en veiligheid

In 2025 is een nulmeting gedaan op het normenkader IBP. Het rapport wordt met de RvT gedeeld. IT-risico's worden meegenomen in een strategische risicoanalyse.

De RvT zal in het kader van zelfeducatie een workshop AI volgen waarbij gekeken gaat worden wat de (on)mogelijkheden voor de Stichting zijn.

Ad 4. Onderwijskwaliteit

De bestuurder wordt gevraagd aan de slag te gaan met een plan voor een (versteving) van de onderwijskwaliteit. Eind 2026 is de wens gezamenlijk goed zicht te hebben op de onderwijskwaliteit.

Ad 5. Risicoanalyse financiële kwaliteit

Met de vernieuwde inrichting van de financiële administratie is het inzicht in de kwaliteit van het financieel beheer van de stichting (de "financiële kwaliteit") vergroot. Bijvoorbeeld doordat van de begroting afwijkende realisaties sneller zichtbaar zijn geworden. De ervaringen van dit jaar moeten inzicht gaan geven over mogelijke risico's in het financieel beheer van de stichting die tot nog toe onderbelicht zijn gebleven. In 2025 zal een risicoanalyse worden uitgevoerd voor de organisatie.

Ad 6. Door ontwikkelen van de trimesterrapportage

In 2024 is een nieuwe trimesterrapportage opgesteld. De RvT zal erop toezien dat de rapportage zal worden uitgebreid met andere kerngegevens dan louter de financiële parameters.

Update 2025: dit speerpunt is gestart door de Raad van Toezicht vanaf 1 januari 2024 viermaandelijks te informeren over de stand van zaken op de onderwerpen onderwijs, personeel, huisvesting, ICT en financiën.

Ad 7. Het halfuur voorafgaand aan de RvT vergaderingen

Het halfuur wordt besteed afwisselend aan rector van een school en een halfuur overleg met de bestuurder.

Update 2025: dit speerpunt is gewijzigd in 2025 naar aanleiding van de zelfevaluatie.